

Anbefalinger vedrørende sovende børn i dagtilbud og brug af seler

I Københavns Kommune gælder følgende anbefalinger for sovende børn i dagtilbud. Med dagtilbud menes der: dagpleje, private pasningsordninger, vuggestuer og børnehaver.

Sove inde eller ude

I Danmark har vi en kultur for, at vores børn sover ude, og det er derfor ofte en forventning fra forældrene, at deres barn sover middagslur ude. Ved at lade børn sove ude i barnevogn eller krybbe skabes de optimale betingelser for et velventileret sovemiljø og for at give det enkelte barn afskærmning og dermed ro til at overgive sig til søvnen.

Når temperaturen er under 10 minusgrader, må børn ikke sove ude i henhold til sundhedsstyrelsens vejledning. Der findes yderlige hensyn at tage for børn under 1 år, for tidligt fødte, samt syge og svage børn, læs mere her: [Små børns udeophold i kulden.](#)

Om sommeren i meget varmt vejr skal der ifølge Sundhedsstyrelsens vejledning være øget opmærksomhed på, hvor varmt der bliver i barnevogne og krybbes, hvor børn sover til middag. I den forbindelse gælder følgende opmærksomhedspunkter:

- Der skal sikres god luftudskiftning i barnevogn/krybbe, evt. med åbne vinduer eller vifter/blæser.
- Sørg for at børnene sover i skygge og ikke for varmt
- Barnevognens/krybbens åbning må ikke tildækkes med stofble eller andet, da temperaturen kan blive livstruende høj inde i barnevognen.
- Tjek barnets temperatur flere gange i løbet af luren. Det gøres bedst ved at mærke på barnets nakke om temperaturen føles tilpas.

Jf. Sundhedsstyrelsen er der ikke fastsat nogen max. temperatur, men det er altid tilrådeligt at tilse alle børn hyppigt under søvnen. Der bør altid vurderes individuelt og handles derefter.

Brug af seler når børn sover

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at børn der sover i barnevogn eller krybbe er fastspændt i sele for at forebygge ulykker med fald fra barnevogn eller krybbe.

For børn under 2 år, skal der være en individuel vurdering af, om barnet er egnet til at sove fastspændt i sele eller bør sove inde på egen madras. I denne vurdering tages der højde for følgende:

- Barnets fysiske størrelse og motoriske udvikling: barnets højde og vægt i forhold til barnevognen eller krybben, barnets behov for bevægelse under søvnen, og risikoen for at barnets størrelse/bevægelse kan vælte barnevognen/krybben eller vikle sig ind i selen
- Barnets bevidsthedsniveau: en vurdering fra personalet i forhold til om barnet oplever selen som en fiksering, således at sovesituationen kan opleves negativt af barnet

For børn over 2 år anbefales det at barnet ikke fastspændes i sele, men at barnet sover inde eller i dertil indrettede liggehaller eller soverum med lave senge, så børnene kan ligge uden fastspænding. Det samme gælder børn under 2 år som personalet har vurderet, ikke skal sove i sele.

Hvis der vurderes at være faglige argumenter for, at et barn over to år fortsat skal sove i krybbe, skal barnets forældre orienteres om Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedrørende brug af soveseler i dagtilbud og de medfølgende risici for faldulykker eller kvælning i sele. Når forældrene er bekendte med de medfølgende risici, kan de på et oplyst grundlag give samtykke til denne praksis.

Læs om risiko for uheld i Sundhedsstyrelsens "[Anvendelse af soveseler i dagtilbud](#)" fra 2019.

Sikker brug af seler

De seler, der benyttes, skal være godkendt og opfylde den europæiske sikkerhedsstandard EN 13210:2004 og være godkendt af Dansk Varefakta Nævn. Selen skal dagligt tjekkes for, om den er tilpasset barnet og sidder korrekt. Tjek følgende:

- Selen skal sidde korrekt ifølge producentens anvisninger
- Selen skal tilpasses barnet, så den sidder korrekt
- Selen skal monteres korrekt i barnevognen, så barnet ikke kan rejse sig helt eller sidde på knæ

Uanset korrekt montering og overholdelse af diverse standarder kan ingen sele anses som fuldstændigt sikker for barnet (kvælning, sår, rifter og fald m.m.).

Tilsyn med sovende børn

Alle sovende børn skal tilses hyppigt. Med "hyppigt tilsyn" menes, at de pædagogiske medarbejdere er fysisk til stede ved hver krybbe/barnevogn gentagne gange under søvnen. Det er op til den ansvarshavende leder at udarbejde retningslinjer for, hvordan opgaven med hyppigt tilsyn løses forsvarligt lokalt – herunder også definerer hvad hyppigt tilsyn betyder under de lokale forhold, hvis der f.eks. ikke kan være en medarbejder fysisk til stede hele tiden. Lyd- og/eller billedovervågning (f.eks. babyalarmer) kan ikke udgøre det hyppige tilsyn alene, da det giver en falsk tryghed. Det kan lokalt vurderes om det kan være et brugbart supplement.

Sovestillinger

Alle børn, der ikke selv kan vende sig og alle børn i sele, skal lægges til at sove på ryggen for at forebygge vuggedød.

Puder

For børn under 1 år gælder det, at puder ikke anvendes, da de kan udgøre en sikkerhedsrisiko.

Sutter og suttekæder

Sutter bør tjekkes jævnligt for, om de er møre. Suttekæder må ikke benyttes, da de ifølge Sikkerhedsstyrelsen udgør en sikkerhedsrisiko.

Insektnet og regnslag

Insektnet kan anvendes, hvis det vurderes at det er nødvendigt for at holde insekter ude af krybben i sæson for stikkende insekter som myg, bier, hvepse m.m. Insektnettet skal passe til barnevognens/krybbens størrelse, da det ellers kan udgøre en sikkerhedsrisiko for barnet. Ved brug af insektnet mindskes ventilationen, hvorfor man skal være opmærksom på temperaturen i krybben/barnevognen.

Brug af regnslag bør undgås. Det er tilladt at benytte et regnslag, hvis man går med barnevognen i regnvejr. I så fald, er det vigtigt, at regnslaget passer til barnevognen/krybben, og at der er åbning for ventilation. Manglende ventilation kan udgøre en sikkerhedsrisiko for barnet og kan på sigt medføre udvikling af skimmelsvamp i barnevognen/krybben.

Ved brug af insektnet eller regnslag gælder det, at der skal føres hyppigere tilsyn end ellers.

Øvrig brug af sele - gælder for dagpleje og private børnepassere

Brug af seler kan undtagelsesvis være nødvendig under børns transport i barnevogn og klapvogn, eller når et barn må efterlades kortvarigt, mens en dagplejer skal bære et andet barn op. Ved øvrig brug af seler gælder samme retningslinjer for dagligtjek af korrekt montering og tilpasning af sele.

Anbefalingerne er opdateret i marts 2024 med afsæt i følgende litteratur:

- Små børns sikkerhed, [Sundhedsstyrelsen](#)
- Børns sikkerhed, [Sikkerhedsstyrelsen](#)
- Anvendelse af soveseler i dagtilbud, [Sundhedsstyrelsen](#)

